

UNIVERSITI I SHKODRËS
“LUIGJ GURAKUQI”

PROCESET DHE PROCEDURAT
PËR
NJËSINË E AKSESUESHMËRISË

TABELA E PËRMBAJTJES

1. Baza ligjore	3
2. Qëllimi	3
3. Aplikimi	3
4. Përkufizimi	4
5. Parimi	4
6. Zbatimi dhe konfidencialiteti.....	5
7. Mekanizmat	5
8. Të drejtat dhe përgjegjësitë e Universitetit, Fakultetit dhe stafit	5
9. Të drejtat dhe përgjegjësitë e Njesisë	5
10. Të drejtat dhe përgjegjësitë e studentit	6
11. Procedurat	6
12. Procedura e ankimit	6

1. BAZA LIGJORE

Ky dokument bazohet në aktet ligjore të mëposhtme:

- Konventa e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara (Ratifikuar me Ligjin nr. 108/2012).
- Ligji nr. 93/2014 “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuara”. Ligji nr.10 221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”.
- Ligji nr. 9887/2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale (Ndryshuar 2012, 2014)”.
- Ligji nr. 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë”.
- Statuti i Universitetit të Shkodrës “Luigj Gurakuqi”, miratuar me Urdhrin 366, datë 5.07.2018 të Ministrit të Arsimit, Sportit dhe Rinisë.
- Vendim KM nr.1074, datë 23.12.2015 “Për përcaktimin e masave për eliminimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”
- Vendim KM nr.1503 datë 19.11. Rregullore e vitit 2008 për shfrytëzimin e hapësirave nga personat me aftësi të kufizuar
- Strategjia Kombëtare e Arsimit 2021-2026

2. QËLLIMI

Universiteti i Shkodrës “Luigj Gurakuqi” është i përkushtuar të sigurojë që të gjithë studentët me aftësi të kufizuara të arsimohen në një mjedis mbështetës që vlerëson diversitetin, përfshirjen dhe pjesëmarrjen. Të gjitha njësitë do të përdorin praktika gjithëpërfshirëse dhe përshtatje të arsyeshme për të kryer ndryshime në procedura ose mjedise për të hequr çdo efekt paaftësues ose pengesë për pjesëmarrjen dhe për të siguruar realizimin e studimeve në mënyrë të pavarur”.

Rregullorja synon të përcaktojë përgjegjësitë e USH.

3. APLIKIMI

Universiteti i Shkodrës “Luigj Gurakuqi” do të kujdeset që në të gjitha politikat, procedurat, funksionet dhe veprimtaritë e tij e t'i kushtohet vëmendje mjeteve për të mundësuar pjesëmarrjen e plotë të studentëve me aftësi të kufizuara në të gjitha aspektet e jetës akademike dhe sociale të institucionit.

4. PËRKUFIZIMET

- a. Nxënësit me aftësi të kufizuara janë individë që kanë dëmtime afatgjata fizike, mendore, intelektuale ose shqisore, dëmtime të cilat, në ndërveprim me barriera të ndryshme, duke përfshirë pengesat mjedisore dhe të vendbanimit, që mund të pengojnë pjesëmarrjen e plotë dhe efektive të këtyre studentëve, në shoqëri, në kushte të barabarta me të tjerët.
- b. Akomodimi i arsyeshëm është modifikimi dhe përshtatja e nevojshme dhe e përshtatshme, kur është e nevojshme, pa vënë një barrë të tepërt, për t'u garantuar studentëve me aftësi të kufizuar gëzimin ose ushtrimin, në kushte të barabarta me të tjerët, të të gjitha të drejtave dhe lirive themelore të njeriut.
- c. Aksesueshmëria është heqja e barrierave të të gjitha llojeve.
- d. Mohimi i një akomodimi të arsyeshëm është ajo formë diskriminimi që ndodh sa herë që bëhet fjalë për një mohim ose kundërshtim për të bërë rregullore ose ndryshime thelbësore dhe të përshtatshme që janë të nevojshme në një rast të veçantë dhe që nuk imponojnë një barrë të tepruar, me qëllim të sigurimit të kënaqësisë dhe ushtrimin, në baza të barabarta, të të drejtave dhe lirive themelore për studentët me aftësi të kufizuara.
- e. Gjithëpërfshirja është pjesëmarrja efikase dhe e barabartë e nxënësve me aftësi të kufizuara në të gjitha fushat dhe aktivitetet e USH-së, nëpërmjet heqjes së barrierave sociale, mjedisore, infrastrukturore dhe institucionale, të cilat parandalojnë përjashtimin, izolimin apo ndarjen e tyre dhe kufizojnë mundësitë e barabarta për këta nxënës.

5. PARIMI

- a) Kjo rregullore bazohet në modelin social të aftësisë së kufizuar, i cili konsideron se aftësia e kufizuar nuk shkaktohet nga dëmtimet individuale, por nga mënyra se si shoqëria organizohet.
- b) Kjo rregullore zbatohet për të gjithë studentët me aftësi të kufizuara pa diskriminim të bazuar në ndonjë bazë të mbrojtur (përfshirë kombësinë, statusin e tarifës ose vendbanimin) dhe në çdo formë diskriminimi (përfshirë mohimin e akomodimit të arsyeshëm, viktimizimit dhe ngacmimit) të parashikuar nga legjisllacioni për mbrojtjen. nga diskriminimi në fuqi.
- c) Universiteti angazhohet të rishikojë programet dhe rregulloret që mundësojnë përshtatjen e këtyre programeve me qëllim rritjen e aksesueshmërisë së studentëve me aftësi të kufizuara në këto programe studimi.
- d) Universiteti i Shkodrës do të sigurojë që kërkesat e studentëve me aftësi të kufizuara të merren parasysh gjatë validimit të programit dhe të bëhen ndryshimet e duhura.
- e) Studentët me aftësi të kufizuara kanë të drejtë të kërkojnë rregullimet e duhura dhe të nevojshme në rastet e refuzimit të akomodimit të arsyeshëm ose rishikimit të rregullimeve të zbatuara nëse këto rregullime nuk rezultojnë të jenë efektive në përmbushjen e të drejtave të tyre.

6. ZBATIMI DHE KONFIDENCIALITETI

Universiteti do të menaxhojë procesin e shkëmbimit të informacionit dhe do të trajtojë të gjitha të dhënat personale në përputhje me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale Nr. 9887, datë 10.3.2008, i ndryshuar. Aksesit në informacionin në lidhje me aftësinë e kufizuar do t'u sigurohet

palëve të treta vetëm në kushtet e nevojshme, ose në rastet kur duhet të zbatohen rregullime të arsyeshme, pas marrjes së pëlqimit me shkrim të studentit në fjalë.

7. MEKANIZMAT

Menaxhimi i procesit të aksesueshmërisë realizohet nga:

- a) Universiteti, Fakulteti dhe stafi, të cilët, në përputhje me rregulloret në fuqi, garantojnë aksesueshmërinë, në të gjitha nivelet, për të lehtësuar pjesëmarrjen e plotë të studentëve me aftësi të kufizuara në jetën universitare.
- b) Njësia e Aksesueshmërisë, e cila është përgjegjëse për integrimin e nxënësve me aftësi të kufizuara dhe mbarëvajtjen e duhur të procesit mësimor.

8. TË DREJTAT DHE PËRGJEGJËSITË E UNIVERSITETIT, FAKULTETIT DHE STAFI

Në përputhje me kompetencat dhe përgjegjësitë e tyre të përcaktuara nga legjislacioni për Arsimin e Lartë, universitetin, fakultetin dhe personelin:

- a) Siguron aksesin e ambienteve dhe vendeve të studimit dhe jetës (klasa, biblioteka, laboratorë dhe mjedise të tjera) për studentët me aftësi të kufizuara;
- b) Vendos standarde akademike dhe programe.
- c) Përcakton kushtet në të cilat do të mbahet një provim
- d) Nxit rritjen e ndërgjegjësimit në nivel institucional duke ofruar informacion për akademikët, duke ndihmuar anëtarët e stafit akademik dhe administrativ mbi mjediset dhe burimet mësimore në dispozicion që mund të përdoren për studentët me aftësi të kufizuara;
- e) Siguron bashkëpunimin me staf të specializuar ose qendra të specializuara nëpërmjet nënshkrimit të marrëveshjeve të bashkëpunimit ose memorandumeve të mirëkuptimit;
- f) Kontrollon nevojat e nxënësve me aftësi të kufizuara dhe, brenda kufirit të burimeve të disponueshme, identifikon mjetet ndihmëse teknologjike, si harduerike ashtu edhe softuerike, që do të jenë të disponueshme për përdorim falas;
- g) Nxit veprimet ndërgjegjësuese jashtë strukturave universitare me iniciativa si p.sh., çmime studimore për punimet më të mira për problemet e aftësisë së kufizuar të studentëve, konferenca për çështje specifike, organizimi i Ditës Ndërkombëtare të Personave me Aftësi të Kufizuara etj.

9. TË DREJTAT DHE PËRGJEGJËSITË E NJËSISË

Njësia ka të drejtat dhe përgjegjësitë si më poshtë:

- a) Identifikon dhe formulon propozime për nismat që do të aktivizohen mbi bazën e të dhënave për studentët me aftësi të kufizuara të regjistruar në Universitet për çdo vit akademik;
- b) Garanton të drejtën e studimit për studentët me aftësi të kufizuara nëpërmjet ofrimit të shërbimeve dhe ndihmave të nevojshme për tejkalimin e barrierave të vendosura nga llojet e ndryshme të aftësive të kufizuara dhe marrjen e masave dispensuese ose kompensuese në rastet e paaftësisë në të nxënë;
- c) Informon për shërbimet dhe materialet mbështetëse të disponueshme për studentët me aftësi të kufizuara për t'i bërë ato efektive dhe të aksesueshme nga të interesuarit;

- d) Përshtat, sa më shumë që të jetë e mundur, shërbimin e ofruar nga Universiteti, nëpërmjet mundësisë, me kërkesë të palëve të interesuara, për të përshtatur oraret dhe metodat e vlerësimit në provimet në zbatim të ligjit 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë” dhe Ligjin 93/2014 “Për Përfshirjen dhe Aksesueshmërinë e Personave me Aftësi të Kufizuara”;
- e) Organizon veprime ndërgjegjësuese brenda stafit akademik përkatës, duke ndihmuar anëtarët e stafit akademik dhe administrativ.

10. TË DREJTAT DHE PËRGJEGJËSITË E STUDENTIT

Studenti me aftësi të kufizuara ka:

- a) Të drejtën për akses të barabartë në kurse, programe, shërbime, aktivitete dhe lehtësira të ofruara në të gjithë Universitetin.
- b) të drejtën për mundësi të barabarta për të mësuar dhe për të marrë akomodime të arsyeshme, përshtatje akademike dhe/ose ndihma dhe shërbime ndihmëse.
- c) Të drejtën për konfidencialitetin e duhur të të gjithë informacionit në lidhje me paaftësinë e tyre.
- d) Të drejtën për të përmbushur kualifikimet dhe për të ruajtur standardin thelbësor të Universitetit për kurset, programet, shërbimet dhe aktivitetet.
- e) Përgjegjësinë për të siguruar informacionin dhe dokumentacionin e nevojshëm në përputhje me legjislacionin aktual për aftësinë e kufizuar, për të përfituar nga shërbimet që u ofrohen studentëve me aftësi të kufizuara.
- f) Vepron dhe sillet sipas rregullave dhe rregulloreve të universitetit.

11. PROCEDURAT

Zyra e këshillimit të karrierës përfaqëson pikën e mirëseardhjes, e cila ofron informacion dhe shërbime për të gjithë studentët me aftësi të kufizuara. Zyra është përgjegjëse për hetimin dhe përmbushjet procedurale lidhur me problematikat dhe kryen çdo funksion tjetër lidhur me shërbimet që u ofrohen duke bashkëpunuar ngushtë me departamentin përkatës dhe njësitë e tjera përkatëse.

12. PROCEDURAT E ANKIMIMIT

- a) Studentët me aftësi të kufizuara, të cilët mendojnë se janë diskriminuar për shkak të aftësisë së kufizuar, mund të kërkojnë rivendosjen e të drejtës së tyre, sipas procedurave të parashikuara në ligjin 10221 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”
- b) Ankesa tek titullari i institucionit arsimor
Ankesë tek Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi
Padi në gjykatë, e cila nuk kushtëzohet nga shterimi i rrugës administrative të ankimit.
Në shqyrtimin e një ankese për diskriminim, kur një student me aftësi të kufizuar paraqet fakte mbi të cilat ai/ajo mbështet pretendimin për sjellje diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të supozohet se ka pasur diskriminim, Universiteti është i detyruar të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim.